

דוב גינזבורג, גולה מרוסיה, בא לארץ לפני יותר משנה,
מסגר, מחוסר עבודה זה חמשה חדשים, במצוקה גדולה, דורש שיסדרוהו
בעבודה. דברתי עם מ.פ.חא. כאן אי-אפשר לסדרו, כי משני מקומות
עבודה, שהכניסוהו לשם, יצא בשם לא טוב בענייני עבודה. נסע הבטיח
לסדרו בעבודה בחדרה.

ט"ו אדר
4 מרס
יום ד'

ישיבת המזכירות עם אבצוג בשאלת המשרד הקבלני.
המזכירות אישרה את הצעת מ.פ.ח. בהנאי שהמשרד יהיה אחד ושתי
המחלקות - לבנין ולג"ז - כפופות לו. הוח"פ יוכל מזמן לזמן
לבדוק את דרכי הפעולה וההגשמה של המחלקה לבנין ולתקן תקנות
לפי הצורך.

המזכירות גם חייבה את אבצוג להשאר בהנהלת המשרד.

ט"ו אדר
5 מרס
יום ה'

ישיבה במ.פ.חא - זיאמה ולוביאניקר. ציינתי לבירור
עשרה עניינים: ארגון, הקציב ומסים, מצב עבודה וחנאי עבודה,
קואופרציה ומשרד קבלני, בקורת, חרבות, יחסים, נוער עובד, פועלת,

ערות. הרכבי המועצה: זיאמה, לוביאניקר, קיצים, הלל כהן (בשכר)
 רוזה כהן ונוסוביצקי (בלי שכר). חבר חבר שביעי. רצו שגורפינקל
 יכנס, אולם אידלסון התנגד לכך. כל אחד מארבעת חברי הוה"פ
 (מלבד זיאמה והלל) מטפל במספר אגודות: לוביאניקר: אריג, סחט,
 עור, אופים, חלק הובלה; רוזה - בתי-אוכל וסלון וסדרנים;
 קיצים - עץ, סחכת, בנין, לשכת עבודה, פועלות, ארגוני עובדים
 כגון, פועלי מספרו, העיריה, רמח-גן, פרסום ואמנות. נוסוביצקי -
 בארגונים של לוביאניקר מבחינה ארגונית פנימית. זיאמה - מזכירות
 כללית - מרכז הקורספונדנציה, קשר עם "דבר", קבלת דו"ח של מזכירי
 האגודות פעמים בשבוע על פעולתם המשותפת, קבלת חברים בודדים בכל
 מיני ענינים, פיקוח כללי על הועדות וישיבות האגודות, איניציאטיבה,
 מתחילת מאי גם השתתפות ישירה בישיבות ועדי האגודות. כשיצא
 פיינשטיין ושאר החברים היו טרודים בשביחת פרידמן אידלשטיין -
 היו הענינים במועצה עזובים, והוה"פ טיפל בזמן האחרון בסידור
 והידוש האפרט הועדות והועדים. אורגנה אגדת ההובלה ואפרת נמנח
 למזכירה. הוקמה מחדש אגודת הצבעים. סודרו בחורות לעץ ונבחרה
 מועצה, נחבססה אגודת האריג (מזכירה בלייווייס), הוקמה אגודת
 הטכנאים והמהנדסים (מזכירה - זליג לוביאניקר, גם באגודת הפקידים
 והשמשים). עכשיו עוסקים בהקמת אגודת משק בית. פותחים לשכה,
 לשם כך, במרכז העיר. מועצת הפועלים הקציתה למסרה זו, 5 לירות.
 מבצרים ארגון הפקידים. עד עכשיו לא היה ועד, ומצב האגודה הוא
 הכי ירוד. אין בה חברים פעילים. נקראו כארבעים איש לוה"פ של
 ההסתדרות וצויינו חברים שלקחו על עצמם לעבוד באגודה לאחר הבחירות.

נאספו גם עובדי ההסתדרות ושוחחו על הפקיד וצבור הפועלים. בעוד שבועים יסודרו בחירות לאגודה זו. הוקם לפני כחודש סמינריון לועדי הפועלים. פעמים בשבוע. נוסמו 120, מבקרים חשעים. רק שליש מהם הם חברי הועדים.

מפועלי גולדהרג" הכתמן (50) הוכנסו בזמן האחרון - 36 פועל להסתדרות. ב-1.1.31 היו בהסתדרות 4,865 חבר באגודות, מלבד נשי חברים ונוער עובד. יש להניח כי יש עוד 2,000 - 1,500 פועלים בח"א בלחי מאורגנים. רובם במקומות עבודה קטנים, פקידים, עובדות בית, פועלים פשוטים מהעדות המזרחיות, חופרות.

לפי המפקד במרס 1930 היו בח"א ויפו 6,695 פועל (4,820 פועל, 1,869 פועל). ב-1.1.31 היו בח"א, לפי המחלקה הסטטיסטית, חברי אגודות 5,085. בהסתדרות: נשי חברים 2,600, נוער עובד 730, בס"ה 8,415.

לפני המועצה עומדות עכשיו השאלות: ארגון הבלחי מאורגנים, הכנסת חוכן חי בהאים המאורגנים, בירור תעריפי וחנאי העבודה באופן שיטתי, פעולה חרבותית בקרב הצבור. (אגודות בתי-אוכל והאופים עשו השנה פעולה מוצלחת להרמת חנאי העבודה).

מזכיר העץ - זיליסט - הוא גם מזכיר לשכת העבודה, ואין שני חפקידים אלה סתישבים. מזכיר המחכת הנוכחי אינו הולם אח צרכי האגודה. הלל כהן מנהל את המשרד הקבלני וגם אח מחלקת הגביה והכספים, ומשום כך המחלקה סובלת. באפרט יוחר טוב אפשר להגדיל הכנסות המסים ב-25 לא"י. עומדים להכניס למחלקה זו - זליג

לוביאניקר, ובמקומו באגודה הפקידים להכניס את ליכטמן לחצי יום.
 את זיליסט רוצים להוציא מהלשכה ולהוסיף לו את המחבת (יצא אז
 קורן) וללשכה יכניסו את טננבום. במקום בריחי דרוש איש אחר
 לעדות המזרחיות.

(קיצים בא רק ב-11½, והודיע שלא ידע כלל מישיבה זו,
 ודחינו את ההמשך למחר בבוקר בשעה 8).

ישיבה עם מרכז העבודה (ברל ובר-כוכבא).

בעב"צ ובנין עסקים עכשיו בערך: בח"א 500, בירושלם 1,300,
 בחיפה 450, בעמק 100, בחיפה וח"א לא ישונה המצב. בירושלם
 יש סכנה של פינוי הרבה פועלים (במשך השנתיים נחרבו פה פועלי
 הבנין מ-600 עד 1,500) חנועת הבנין גברה מקודם. לאחר המאורעות
 גדל השימוש בפועלים יהודים, הרבו בעבודות בטון במקום אבן, הוקמו
 בנינים בין לאומיים. עכשיו חדלו היהודים לבנות, כי יהודים מחילים
 לחזור לדירות ערביות, והבנינים הבינלאומיים נגמרו. אין סיכוי
 לבנינים חדשים, מלבד בנינים פרטיים ערביים.

מספר מח"ע: במושבות 700, בערים ובעמק 1,800 (בעמק
 בלבד 350-400). חנוער במשקים, ביחוד במושבים, מחפש עכשיו עבודה,
 קצבו הוריהם, ואין לענות להם. בח"א 380 מח"ע, בירושלם 230,
 בחיפה 650, עפולה 70, טבריא 70, השאר בעמק. יש עוד 500 מחוסרי
 פרנסה ועבודה: 200 בח"א, 100 בחיפה, 200 בעמק ובגליל.

חוסר העבודה במושבה היה בשעת העבודה העונתית, מחוץ
 חוסר נטיעות חדשות, חוסר הכנות לנטיעה בעמיד, דחיקת הפועלים

היהודים במושבות הישנות (מפני חורדה הכחיר וטעמים אחרים).
הסיכויים בכושבה: מצב העבודה יחמיר, אם עליה מחירי
חפ"ז לא תביא נטיעה חדשה. יש נטיה גם לצמצם בעבודות שונות
מפני פחד המחלה ורצון לקמוצים, סמוכות פיקא (בנימינה וזכרון)
הוציא הסוכן את הפועלים. פיקא מוענה שאין לה כסף לעבודות.
המצב במושבה, שהיתה המקלט העיקרי לעליה, מציג
בחריפות שאלת קליטת העליה.

בירושלם יש בעתיד בנין האוניברסיטה שיעסיק 250 פועל
(אולי בהתחלה הקיץ), הגדלה חלקנו בעבודות העירייה והממשלה:
כביש ירחו - ים-המלח (15,000 לא"י), הממשלה הסכימה לתת חלק
מעבודה זו לפועלים יהודים. נובומייסקי משתתף בכביש בסכום
5,000 לא"י; בנין רוקפלר 120,000 לא"י הוכרו כבר טנדר על
עבודה זו; 'שני בנינים ממשלתיים לשוטרים ולב"ס מושלימי - יחד
40,000 לא"י.

העירייה תעשה בעיר עב"צ בסכום 8,000 לא"י. נשכיבי
הודיע לבר-כוכבא שכל העבודה חסרה רק למוזיל בטנדר לפי סקודה
הממשלה (מלונדון יש פקודה להעסיק בכביש כלכליה את מנושלי ודי
חוריה) לדעת קיש אין תקנה מעבודות הממשלה להקלת מצב העבודה.
בח"א לא צומצמת חנוכה הבנין בשנה האחרונה. אבל בנגרות
סתכת ורפוס יש ח"ע. בבחי-חרושת סיכניים לעץ צומצמת העבודה. לרגל
המצוקה הוסתת הביקוש לרהיטים. במהכת הורע המצב מפני השיחוק
בהרחבת המטעים. בבנין אולי יעשו עבודות: בנין אפ"ק, שכונת
הצפון, הבתים המשותפים. אבל המצב לא יוטב, כי בעבודות רק יקלטו
הפועלים שעומדים להתפנות. באריג הורע המצב.

בחיפה יש לחשוש שיוצע הסצב. שמן עומד להסגר.
מחרבות פשיטות הרגל. בימים אלה חסדור עבודה למאחים פועלים
(בשכונת העובדים, כבישים במפרץ חיפה, בניינים אחדים, כבישים
בהדר הכרמל), אבל במקצועות עבודה אחדים יחרצו מח"ע, באופן
שבחדשים הקרובים יעמוד מספר מח"ע על 600-650, יתווספו לחיפה
60-70 עולים, לנמל נכנסו 12 איש מהקבוצה 1-7 מהשח"צ ב-15 גרוש.
מלבד הממשלה יש חקוה אולי רק מהסוכנות שחמסור
שטרות הקה"ק בסכום 25.000 לא"י למימון לשם גמר בנייני המסקים.
גם הגשמה הכניח החישובה האלקף חתן את מצב העבודה. לרעה הופיין
אין המסחר והתעשייה בסכנה, אולם רבים האנשים מחוץ לקיום פרובוקטי
35.000 קיימים על התעשייה, 40.000 על החקלאות, נשארים 100.000
מחוץ לבסיס כלכלי.

לאה"צ: ישיבה עם מרכז העליה. הממשלה ענחה בשלילה
על בקשה הסוכנות להאריך את זמן הויזות. הנהלת הסוכנות חוזה
מה לעשות בויזות שבידה. החלטנו לדרוש מהנהלת הסוכנות להשתמש
מיד בויזות אבל לא להעלותם לע"ע אלא אם יוטב המצב. מסרתי את
החלטתנו לסנטור. הוא ענני שמחר ידונו בהנהלה ויטלגרו - אם
סחר לא יקבלו החלטות ידונו על הדבר יחד איתנו ביום הראשון.

ישיבת המזכירות על מועצת התסחדרות תקרא באולם הוה"פ,
מרכז העבודה יפתח בשאלת העבודה, ויבוא אחריה הוכות. למחרת -
הלפרין יפתח על עליה והחלוצ. הרצפליד יפתח בשאלת ההתישבות.
אני - על הפעולה בחו"ל.